

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ (จำสิบเอก สราวุฒิ ชาราช) ในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๔๗๑๗/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณี พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริง

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโจทก์ฟ้อง จำสิบเอก สราวุฒิ ชาราช ที่ ๑ ผู้ร้อง นายกองเกียรติ เจียรนนท์ ที่ ๒ นางกนกวรรณ ชาราช ที่ ๓ และพลทหารธง โหมงอ่วม ที่ ๔ เป็นจำเลย ต่อศาลอาญาในฐานะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยร่วมกันผลิตและมีวัตถุประสงค์ในประเภทที่ ๒ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อขายโดยไม่ได้รับอนุญาตและเกินปริมาณที่ รัฐมนตรีกำหนด

ศาลอาญา พิพากษาเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ว่า ผู้ร้องและจำเลยที่ ๔ มีความผิดตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๖ (๗ ทวิ) มาตรา ๑๓ ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๕ มาตรา ๑๐๖ ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ผู้ร้องและจำเลยที่ ๔ เป็นข้าราชการ กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ จำคุกคนละ ๔๕ ปี คำรับสารภาพของผู้ร้องและจำเลยที่ ๔ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๘ จำคุกผู้ร้องและจำเลยที่ ๔ คนละ ๓๐ ปี

ผู้ร้องและจำเลยที่ ๔ อุทธรณ์ สรุปเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายขัดรัฐธรรมนูญว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ ที่ให้เพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นข้าราชการ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ เพราะผู้ร้องและจำเลยที่ ๔ แม้จะเป็นข้าราชการทหาร แต่ก็มีสิทธิเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ หากจะต้องรับโทษก็ควรได้รับโทษเท่ากับบุคคลทั่วไป ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาลงวันที่ ๒๐

มิถุนายน ๒๕๕๓ ว่า ผู้ร้องและจำเลยที่ ๔ เป็นข้าราชการทหาร กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา สรุปในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกันกับอุทธรณ์ศาลฎีกา พิจารณาเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เห็นว่า คดีนี้ศาลอุทธรณ์ยกบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ มาใช้เป็น หลักในการวินิจฉัยชี้ขาดคดี เมื่อผู้ร้องฎีกาโต้แย้งว่า บทบัญญัติดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ ใช้บังคับไม่ได้ ศาลฎีกาเห็นว่า เป็นกรณีที่มีข้อโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงให้การพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ หรือไม่

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ บัญญัติว่า “บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานหรือลูกจ้างองค์การของรัฐ ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดในกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจรรยาบรรณ”

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า “กรรมการหรืออนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจผู้ใด กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือกระทำความผิดมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ ให้ความคุ้มครองข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และพลเรือนตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานหรือลูกจ้างองค์การของรัฐว่า

มีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกันกับบุคคลทั่วไป ผู้ร้องซึ่งเป็นข้าราชการทหาร จึงได้รับความคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๔ เช่นกัน และการคุ้มครองหรือการรับรองดังกล่าวมีข้อยกเว้นว่า สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ ซึ่งรวมถึงข้าราชการทหารด้วยนั้น อาจถูกจำกัดมากกว่าบุคคลทั่วไปได้ ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจรรยาบรรณ และการจำกัดเช่นนั้นต้องเป็นไปตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจรรยาบรรณดังกล่าว กรณีของผู้ร้องซึ่งโต้แย้งว่า มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ เพราะได้บัญญัติกำหนดอัตราระวางโทษผู้กระทำความผิดที่เป็น “ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานหรือลูกจ้างองค์การของรัฐ” เป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๔ ได้ระบุไว้เป็นหลักทั่วไปว่า สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ นั้น บุคคลที่เป็น “ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานหรือลูกจ้างองค์การของรัฐ” ย่อมได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป ซึ่งย่อมหมายถึงสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญมาตราต่างๆ รับรองไว้นั้นเอง ดังนั้นในกรณีของผู้ร้องจึงต้องนำเอารัฐธรรมนูญมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาประกอบด้วย จะเคร่งครัดพิจารณาแต่มาตรา ๖๔ มาตราเดียว คงไม่ได้ เนื่องจากมาตรา ๖๔ มีเนื้อหาสาระพาดพิงมาตราอื่นๆ ในรัฐธรรมนูญ โดยปริยาย มาตราที่เกี่ยวข้องกับกรณีของผู้ร้องโต้แย้งนั้น ได้แก่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติรับรองความเสมอภาคกันของบุคคลในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ในกรณีนี้ บุคคลต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยหลักการแล้ว มาตราที่ย่อมหมายรวมถึงกรณีที่ว่า โทษที่บุคคลได้รับจะต้องเป็นโทษอย่างเดียวกันในความผิดอย่างเดียวกัน แต่การที่มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้กำหนดโทษของบุคคลที่เป็นข้าราชการทหาร และบุคคลอื่นที่ทำงานในภาครัฐต้องรับโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ นั้น เนื่องจากเห็นว่าบุคคลดังกล่าวต้องดำรงตนให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลทั่วไป ไม่กระทำความผิดที่ร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ดังกล่าว เป็นกฎหมายเฉพาะกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น ในกรณีของการกำหนดระวางโทษ บุคคลที่เป็นทหารที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ นั้น ย่อมถือได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวินัยและจรรยาบรรณของข้าราชการทหาร พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงถือได้ว่าเป็นกฎหมายเฉพาะ

ที่มีส่วนเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณของข้าราชการได้ มาตรา ๑๐ ดังกล่าวจึงเป็นบทกเว้นตาม
ข้อความส่วนท้ายของรัฐธรรมนุญ มาตรา ๖๔

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนุญ มาตรา ๖๔

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ